

Jaunumi Eiropas Savienības PVN regulējumā:

PVN galīgās sistēmas ieviešana ES

Rīgā 2018. gada 14. decembrī

Saturs

1. Ieviešanas process un statuss
2. Pamatprincipi (Cornerstones)
3. Sertificēts Nodokļu Maksātājs (Certified Taxable Person)
4. Jaunākie priekšlikumi
5. Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi (Quick fixes)

Sākums

- Pašreizējā PVN sistēma ir paredzēta kā pārejas sistēma, un to aizstās ar režīmu, kas balstīts uz principu, ka **PVN tiks uzlikts preču galamērķa valstī**.
- Komisija **2016. gada aprīlī** publicēja rīcības plānu PVN jomā ceļā uz vienotu ES PVN zonu.
 - Rīcības plānā ir izklāstīti tūlītēji un steidzami pasākumi, lai novērstu PVN izkrāpšanu (*VAT gap*) un pielāgotu PVN sistēmu digitālajai ekonomikai un MVU vajadzībām.
 - Tas sniedz arī ievirzes ceļā uz stabilu vienotu Eiropas PVN zonu.

Plāns

Rīcības plāns PVN jomā			
Šībrīža iniciatīvas	Steidzami pasākumi PVN plaisas (<i>VAT gap</i>) samazināšanai	Ceļā uz stabilu vienotu Eiropas PVN zonu	Ceļā uz modernizētu PVN likmju politiku
PVN šķēršļu novēršana e-komercijai vienotajā tirgū + MVU PVN pakete	Sadarbības uzlabošana ES un ar Trešajām valstīm Efektīvāka nodokļu administrāciju darbība Brīvprātīga nodokļu iekasēšanas uzlabošana Nodokļu iekasēšana	PVN režīms pārrobežu tirdzniecībai (balstīts uz PVN piemērošanu piegādes valstī)	Lielāka dalībvalstu brīvība attiecībā uz likmju politiku

Galīgās PVN sistēmas ieviešanas mērķis

- Vienkāršot PVN sistēmu
- Samazināt iespēju PVN krāpšanai Eiropas Savienībā (ES)
- Pielāgot 21.gadsimta prasībām
- Samazināt administratīvo slogu uzņēmumiem un nodokļu administrācijām

Turpmākā attīstība

- Publicēti paziņojumi par turpmākajiem pasākumiem (**2017.gada 4.oktobrī**).
- Priekšlikuma mērķis ir uzlabot un modernizēt pašreizējo PVN sistēmu, lai tā būtu vienkāršāka, drošāka pret krāpšanu un uzņēmumiem draudzīgāka.
- Pasākumi:
 - Virkne **pamatprincipu** (**2018.gada 25.maijs**)
 - **Sertificēta nodokļu maksātāja** (Certified Taxable Person) koncepts
 - “**Ātrie uzlabojumi**”, lai uzlabotu pašreizējo PVN sistēmu (**spēkā no 2020. gada 1. janvāra**)
- Jaunumi no ECOFIN tikšanās **2018.gada 2. oktobrī**

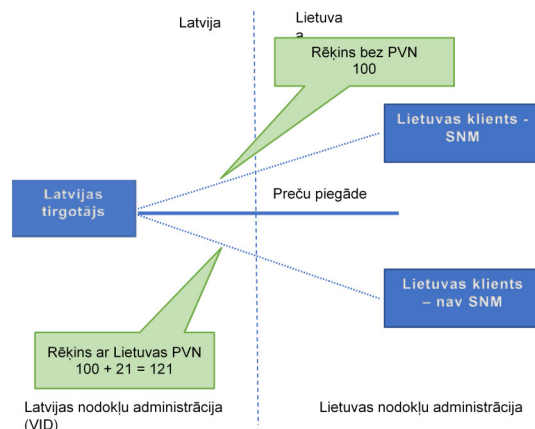
Pamatprincipi

- Princips par **PVN uzlikšanu galamērķī** attiecībā uz ES iekšējām pārrobežu **preču** piegādēm (“**intra – Union” supplies**)
- Preču piegādes **tiek apliktas tajā valstī, kur preču transportēšana beidzas**
- **Piegādātājs ir atbildīgs par PVN piemērošanu**, ja vien preču saņēmējs nav Sertificēts nodokļu maksātājs (SNM)
- Tiek paplašināta PVN deklarēšana t.s. Vienas Pieturas Punktā (**one stop shop**) - attiecībā uz preču piegādēm (ieskaitot preču piegādes un priekšnodokļa atskaitīšanu)

Sertificēts nodokļu maksātājs (SNM) (1)

- SNM ir “**uzticams” nodokļu maksātājs**, kas par tādu tiks atzīts visā Eiropas Savienībā (ES).
- Kritēriji - piešķirs katras **konkrētās valsts nodokļu administrācija** saviem nodokļu maksātājiem:
 - Regulāra nodokļu maksāšana
 - Iekšējās kontroles attiecībā uz viņa darbību kontroli
 - Apliecinājums par maksātspēju
- Ja pieteikuma iesniedzējs ir nodokļa maksātājs, kuram muitas vajadzībām piešķirts atzītā komersanta (AEO) statuss, uzskata, ka šie kritēriji ir izpildīti
- Pārliecināties par SNM statusu varēs kopējā ES PVN reģistrā (VIES datubāzē)
- Vienas dalībvalsts piešķirtais SNM statuss ir jāakceptē citās dalībvalstīs

Sertificēts nodokļu maksātājs (SNM) (2)

- Ja preču saņēmējs ir SNM, pārdevējs, piegādājot preces SNM, var nepiemērot saņēmējvalsts PVN, bet par to būs atbildīgs pats preču saņēmējs.

Šibrīža statuss (ECOFIN tikšanās 02/10/2018) (1)

- Noraidīta sākotnējā prasība būt par SNM, lai piemērotu “ātros PVN sistēmas uzlabojumus”. Šobrīd mērķis pēc iespējas ātrāk ieviest jau galīgo PVN režīmu.
- Komisija apņēmās izskatīt vēl vienu “ātro PVN sistēmas uzlabojumu”, noteikumus attiecībā uz atbrīvojumu no PVN neatkarīgu personu grupām (nāks klajā ar priekšlikumiem).
- Paredzams, ka četri ātrie īstermiņa uzlabojumi stāsies spēkā **2020. gada 1. janvārī** (piemērošana atlikta uz gadu).

Šībrīža statuss (ECOFIN tikšanās 02/10/2018) (2)

- ES dalībvalstis var izmantot **apgrieztā PVN maksāšanas režīmu (General Reverse Charge Mechanism (GRCM)) visu veidu iekšzemes preču un pakalpojumu piegādei**, ja darījums pārsniedz 17 500 EUR
- Var piemērot līdz **2022. gada 30. jūnijam**
- Bet – tikai tās valstis, kam PVN plaisa (VAT gap) PVN krāpšanās dēļ ir vismaz 25% (Latvijai nav)

Šībrīža statuss (ECOFIN tikšanās 02/10/2018) (3)

- Atļauta **samazinātās PVN likmes** piemērošana **elektroniskajām grāmatām**

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi (Quick fixes)

- **PVN numurs:** PVN numurs citā dalībvalstī būs būtisks nosacījums, lai nepiemērotu PVN piegādei uz citu dalībvalsti.
- **Ķēdes darījumi:** Tiks ieviesti vienoti noteikumi ķēdes darījumos, kuru piegādes ķēdē iesaistīti trīs un vairāk uzņēmumu, bet ir tikai viena preču transportēšana. PVN 0% būs piemērojama tikai vienai no piegādēm. Pārējām piegādēm būs piemērojams iekšzemes PVN.
- **Konsignācijas piegādes:** Plānots ieviest vienotus noteikumus visās ES valstīs attiecībā uz konsignācijas preču piegādi, proti, ievēdot preces uz konsignācijas nosacījumiem, preču nosūtītājam nebūs jāreģistrējas preču saņēmēja dalībvalstī. Uzlabojums tiks piemērots tikai attiecībā uz darījumiem starp SNM.
- **Attaisnojuma dokumenti par preču transportēšanu:** Plānots noteikt vienkāršāku dokumentu kopumu, kas pierāda preču nosūtīšanu. Uzlabojums tiks piemērots tikai attiecībā uz darījumiem starp SNM.

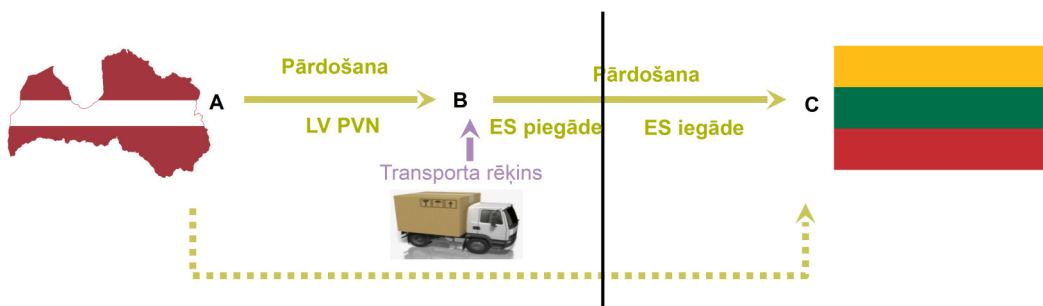
Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – PVN numurs (1)

- **Šobrīd:** saskaņā ar EST interpretāciju pircēja **PVN identifikācijas numurs ir formāls** nosacījums, lai preču piegādei piemērotu atbrīvojumu (PVN 0%). Derīga PVN numura neesamība neliedz piemērot PVN atbrīvojumu. Nodokļu maksātāju var sodīt, bet ne liegt piemērot atbrīvojumu. Svarīgi pierādīt, ka preces nosūtītas uz citu dalībvalsti (pierādījumi, katras dalībvalsts ziņā).
- **Plānots:** Obligātie nosacījumi, lai piemērotu atbrīvojumu (PVN 0%) preču piegādei (PVN direktīvas 138.panta grozījumi, Direktīvas priekšlikuma 8.apsvērums)
 - PVN numura esamība un
 - Darījuma norādīšana PVN deklarācijā (ES Sales list)

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – ķēdes darījumi (2.1)

- **Šobrīd:** ES tiesas interpretācija - ķēdes darījumā PVN atbrīvojumu (0% likmi) preču piegādei ES ir tiesības piemērot tikai vienam ķēdes darījuma posmam. Dalībvalstīs nav vienotas izpratnes, kuram ķēdes posmam piemērot PVN atbrīvojumu.
- **Plānots** (PVN direktīvas 36a pants, Direktīvas priekšlikuma 7.apsvērums):
 - Princips: ja vienas un tās pašas preces piegādā secīgi un šīs preces nosūta vai transportē no vienas dalībvalsts uz citu tieši no pirmā piegādātāja līdz pēdējam ķēdes klientam, tad **nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz piegādi, kas veikta starpniekam.**
 - Izņēmums: **nosūtīšanas vai transportēšanas veidu attiecina tikai uz preču piegādi, ko veic starpnieks operators**, ja starpnieks uzņēmējs savam piegādātājam ir darījis zināmu PVN identifikācijas numuru, ko viņam izsniegusi tā dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas.
 - Šajā pantā: “starpnieks operators” ir piegādātājs ķēdē, kas nav pirmais piegādātājs un kas nosūta vai transportē preces pats vai trešās personas vārdā.

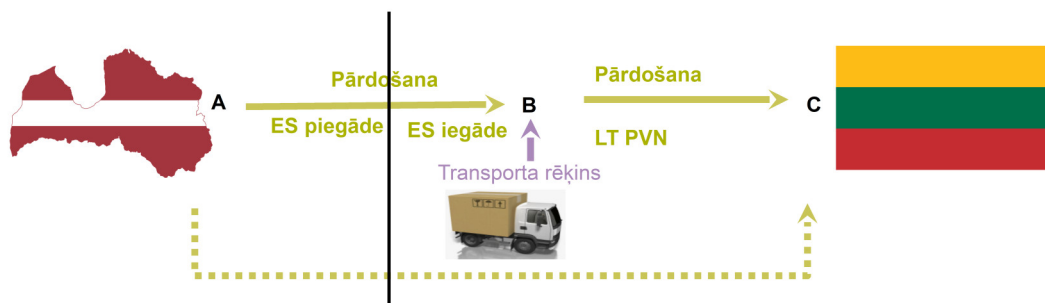
Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – ķēdes darījumi (2.2)

Ja B ir paziņojis A Latvijas PVN numuru, nosūtīšana vai transportēšana tiek attiecināta uz piegādi no B uz C:

- Piegāde no A uz B: pārdošana vietējā tirgū, piemērojot Latvijas PVN.
- Piegāde no B uz C: Eiropas Savienības piegāde no Latvijas, ja B izpilda nosacījumus.

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – ķēdes darījumi (2.3)

Ja B nav paziņojis A Latvijas PVN numuru, nosūtīšana vai transportēšana tiek attiecināta uz piegādi no B uz C:

- Piegāde no A uz B: Eiropas Savienības piegāde no Latvijas, ja A izpilda nosacījumus.
- Piegāde no B uz C: pārdošana vietējā tirgū, piemērojot Lietuvas PVN. B – reģistrēts PVN maksātājs Lietuvā.

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – konsignācijas preces (3)

Šobrīd:

- A veic preču piegādi ES, piegādājot preces uz noliktavu citā Dalībvalstī 2 (piem. Zviedrijā)
- A reģistrējas citā Dalībvalstī 2 un deklarē preču iegādi ES
- A, piegādājot preces B no noliktavas, deklarē preču piegādi citā Dalībvalstī 2

Plānots (jauni Direktīvas panti 17a, 243 3. un 262 2., Direktīvas priekšlikuma 6.apsvērums, leviešanas Regulas 54a pants):

- A, veicot preču piegādi uz citu Dalībvalsti 2, nav jāreģistrējas šajā dalībvalstī
- B, saņemot preces no noliktavas Dalībvalstī 2, deklarē preču iegādi ES

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – attaisnojuma dokumenti (4.1)

- **Šobrīd**

- Par pierādījumiem kalpo dokumentu kopums, bet tie nav definēti tiesību aktos
- Pierādījumus PVN atbrīvojuma (0% likme) preču piegādei ES piemērošanai nodrošina PVN maksātājs

- **Priekšlikums :**

- Pierādījums par preču transportēšanu uz citu ES dalībvalsti joprojām ir būtisks nosacījums, bet ir ieviesti divi atspēkojami pieņēmumi par šo transportēšanu. Šie divi atspēkojamie pieņēmumi (nodokļu iestāde var tos atspēkot) atšķiras atkarībā no tā, vai sūtījumu vai transportēšanu Kopienas iekšienē veic piegādātājs vai trešā persona viņa vārdā, vai pircējs, vai trešā persona viņa vārdā.

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – attaisnojuma dokumenti (4.2)

- **Dokumentu saraksts, kurus var pieņemt kā pārvadājumu vai nosūtīšanas pierādījumus (45. a panta 3. punkts) 45. a panta 3. a punkts:**

- “Dokumenti, kas attiecas uz transportēšanu vai nosūtīšanu”: parakstīts CMR (kas to parakstījis?), pavadzīme, gaisa kravas rēķins, preču pārvadātāja rēķins.
- 45. a panta 3. b punkts: “citi dokumenti”:
 - apdrošināšanas polise attiecībā uz preču transportēšanu, bankas dokumenti, kas apliecina pārvadājumu samaksu
 - oficiālie dokumenti, ko izdevusi publiska iestāde, piemēram, notārs, kas apstiprina preču nogādi galamērķa dalībvalstī
 - kvītis, ko izsniedzis noliktavas turētājs galamērķa dalībvalstī, kas apstiprina preču uzglabāšanu minētajā dalībvalstī

Ātrie PVN sistēmas uzlabojumi – attaisnojuma dokumenti (4.2)

- **Piegādātāja realizēto preču pārvadāšana vai nosūtīšana, pieņemums par transportēšanu piemērojams, ja (45. a, 1. a pants)**
- Piegādātāja rīcībā ir vismaz 2 nepretrunīgi pierādījumi par piegādātāja un pircēja preču pārvadāšanu, ko izsniegušas divas puses neatkarīgi viena no otras (sk. 45. a pantā minētos priekšmetus, 3. a pantā: parakstīts CMR, pavadzīme, gaisa kravas rēķins, rēķins kā kravas pārvadātājs).
- Vai arī piegādātāja rīcībā ir tikai 1 no šiem posteņiem + 1 nepretrunīgs postenis starp “pārējiem dokumentiem” (skatīt 45. a panta 3. b punktā minētos punktus), kas apstiprina 2 personu izdotu, no otras puses neatkarīgu piegādātāja un pircēja pārvadājumu vai nosūtīšanu.

Kontakti

Sabīne Vuškāne

COBALT nodokļu konsultāciju vadītāja

sabine.vuskane@cobalt.legal

+371 2945 8640

Paldies!

Estonia

Kawe Plaza, Pärnu mnt 15
10141 Tallinn
Tel +372 665 1888
tallinn@cobalt.legal

Latvia

Marijas iela 13 k-2
LV-1050 Riga
Tel +371 6720 1800
riga@cobalt.legal

Lithuania

Lvovo 25
LT-09320 Vilnius
Tel +370 5250 0800
vilnius@cobalt.legal

Belarus

Pobediteley Ave 100-207
220020 Minsk
Tel +375 17 336 0093
minsk@cobalt.legal

www.cobalt.legal